

TERVEZET!

A belügyminiszter

.../2016. (... ..)

BM rendelete

a Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központ katonai nyomozó hatósági hatáskörének gyakorlásáról és a bűncselekmények parancsnoki nyomozásáról

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 604. § (4) bekezdés *b*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 21. § 21. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 79. § 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró igazságügyi miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. A katonai nyomozó hatóságok

1. §

(1) A Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központ (a továbbiakban: TIBEK) hivatásos állományának tagja (a továbbiakban: hivatásos állomány tagja) ellen indított katonai büntetőeljárásban – ha a nyomozást nem a katonai ügyész vagy a legfőbb ügyész által a katonai büntetőeljárásra kijelölt ügyész (a továbbiakban együtt: katonai ügyész) végzi – a katonai nyomozó hatóságként eljáró illetékes parancsnok (a továbbiakban: parancsnok) a TIBEK főigazgatója.

(2) A parancsnok a nyomozóhatósági jogkörét személyesen vagy az e feladat ellátásával megbízott nyomozótiszt útján gyakorolja.

(3) Kijelölt nyomozótiszt hiányában, illetve abban az esetben, ha a nyomozótiszt a feladata ellátásában akadályozott vagy az eljárásból kizárt, a nyomozást a parancsnok személyesen végzi.

2. A parancsnok hatásköre és illetékessége

2. §

Nem tartozik a parancsnok hatáskörébe a nyomozás és az eljárás során keletkezett iratokat a katonai ügyésznek kell megküldeni:

a) a főigazgató vagy helyettese által elkövetett katonai vétség miatt folytatott nyomozás esetén, vagy

b) ha a parancsnok tekintetében kizáró ok áll fenn.

3. §

Ha a parancsnok a nyomozás során észleli, hogy a terhelt bűncselekménye vagy több bűncselekmény esetén azok valamelyike nem tartozik a nyomozási hatáskörébe, a feljelentést, továbbá az eljárás során keletkezett iratokat három napon belül megküldi a katonai ügyésznek.

4. §

A nyomozást az a parancsnok folytatja le, akinek a büntetőeljárás megindításakor a terhelt a szolgálati alárendeltségébe tartozik.

3. A nyomozótiszt

5. §

(1) Nyomozótisztként a parancsnok alárendeltjei közül a hivatásos állomány

a) jogi egyetemi, vagy a Rendőrtiszti Főiskolán, Nemzeti Köszolgálati Egyetem Rendészettudományi Karán szerzett felsőfokú végzettséggel rendelkező, és

b) legalább tiszti rendfokozatú tagja jelölhető ki.

(2) A parancsnok a nyomozótisztet parancsban jelöli ki. A kijelölésről a parancsnok a katonai ügyészt a parancs egy példányának megküldésével értesíti.

(3) A nyomozótiszti kijelölés megszűnik, ha azt a parancsnok határozattal visszavonta. A parancsnok erről a katonai ügyészt nyolc napon belül értesíti.

6. §

(1) A nyomozótiszt rendszeres, szervezett szakmai képzéséről a parancsnok, valamint az ügyészség gondoskodik.

(2) Az (1) bekezdés szerinti képzéshez, továbbá a nyomozói feladat végzéséhez szükséges időbeli, személyi, valamint dologi feltételeket a parancsnok biztosítja.

7. §

Nyomozótisztként – a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 38. §-ában meghatározott kizáró okokon túl – nem járhat el az, akinek a terhelt szolgálati előljárója.

8. §

A nyomozótiszt a nyomozás során a parancsnok utasítása szerint jár el, aki irányítja a nyomozást és maga is ellenőrzi annak törvényességét. A nyomozótiszt köteles a parancsnokot a nyomozás minden lényeges körülményéről tájékoztatni.

9. §

A nyomozótiszt a nyomozás megindulásától folyamatosan végzi azokat a nyomozási cselekményeket, amelyek nem a parancsnok kizárólagos döntési hatáskörébe tartoznak. A 10. § (1) és (2) bekezdése szerinti határozatok, valamint előterjesztések tervezeteit a nyomozótiszt készíti el.

4. A parancsnoki nyomozás

10. §

(1) A parancsnoki nyomozás során kizárólag a parancsnok döntési hatáskörébe tartozik:

1. a nyomozótiszt kizárása,
2. a nyomozás elrendelése,
3. a feljelentés-kiegészítés elrendelése,
4. a feljelentés áttétele,
5. a feljelentés elutasítása,
6. a nyomozás felfüggesztése,
7. a nyomozás megszüntetése,
8. a védő kirendelése, a védő kirendelésének visszavonása, a védő kirendelés alóli felmentése,
9. a kirendelt védő díjának és költségtérítésének megállapítása,
10. a szakértő kirendelése, kizárása, felmentése,
11. a szakértő díjának megállapítása,
12. a tanú és a szakértő mentességre történt hivatkozásának elbírálása,
13. az igazolási kérelem elbírálása,
14. a terhelt őrizetbe vétele és az őrizet megszüntetése,
15. a házkutatás és a motozás elrendelése,
16. a lefoglalás elrendelése és megszüntetése,
17. a számítástechnikai rendszer útján rögzített adatok megőrzésére kötelezés elrendelése,
18. a biztosítási intézkedés alkalmazása és feloldása,
19. az elővezetés elrendelése,
20. a nyomozás befejezése és az iratok ismertetése után a gyanúsított vagy a védő indítványával kapcsolatos, a Be. 193. § (3) bekezdése szerinti határozat meghozatala,
21. az iratoknak a katonai ügyészhez – vádemelési vagy parancsnoki fegyelmi hatáskörben történő elbírálási javaslattal – való megküldése,
22. a panasz benyújtásától számított három napon belül a panasznak történő helyt adás vagy a panasz elbírálás végett történő felterjesztése, valamint
23. a Be. 195. § (3) bekezdése alapján a határozat végrehajtásának felfüggesztése.

(2) A Be. 165. § (2) bekezdésében meghatározott, a bíróság vagy az ügyészség hatáskörébe tartozó eljárási cselekmény elvégzésének vagy határozat meghozatalának szükségessége esetén a katonai ügyészt a parancsnok tájékoztatja, a döntés meghozatalára irányuló indokolt előterjesztéssel.

11. §

A parancsnok a nyomozása során a katonai ügyész szakmai segítségét kérheti.

12. §

Ha a nyomozást a megindulásától számított két hónapon belül nem fejezik be, a parancsnok e határidő lejárta előtt legalább tíz nappal a nyomozás határidejének meghosszabbítására a katonai ügyészhez előterjesztést tesz. Az előterjesztéshez mellékelni kell a még szükséges, de el nem végzett nyomozási cselekmények részletes tervét is.

13. §

(1) A nyomozótiszt a jelentősebb tárgyi súlyú vagy bonyolultabb, előreláthatóan két hónapon túli nyomozást igénylő ügyben a nyomozás megindulását követően haladéktalanul nyomozási tervet készít és azt jóváhagyás végett bemutatja a parancsnoknak.

(2) A nyomozási terv tartalmazza a nyomozás eredményes lefolytatásához szükséges feladatokat és azok tervezett ütemezését. Az eljárás során feltárt új adatok és szempontok figyelembevételével a nyomozási tervet szükség szerint módosítani kell.

14. §

Az újabb bűncselekmények megelőzése végett a nyomozás során fokozott figyelmet kell fordítani a bűncselekmény elkövetését elősegítő, illetve megkönnyítő okok, körülmények felderítésére. Az ennek érdekében megtett intézkedéséről vagy azzal kapcsolatos javaslatáról, továbbá a Be. 63/A. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettsége teljesítéséről a parancsnok a katonai ügyészt értesíti.

15. §

Az eljárás során az egyes nyomozási cselekményekről készült iratokat három példányban, az érdekelteknek a Be. szabályai szerint kézbesítendő határozatokat a szükséges példányszámban kell elkészíteni.

16. §

(1) Ha a parancsnok a hatáskörébe nem tartozó kényszerintézkedés elrendelését tartja szükségesnek, a katonai ügyészt erről haladéktalanul értesíti, egyben – az addig keletkezett iratokat mellékelve – arra írásban előterjesztést tesz.

(2) Ha az őrizetbe vételkor már megállapítható, hogy indokolt az előzetes letartóztatás elrendelésének kezdeményezése, az előterjesztést haladéktalanul, de legkésőbb az őrizetbe vétel elrendelését követő huszonnégy órán belül meg kell küldeni a katonai ügyésznek.

(3) A parancsnok haladéktalanul előterjesztést tesz a katonai ügyésznek, ha az előzetes letartóztatás, az ideiglenes kényszergyógykezelés vagy a lakhelyelhagyási tilalom megszüntetését látja szükségesnek.

(4) A parancsnok az előzetes letartóztatás meghosszabbítására vonatkozó javaslatát – a nyomozási iratok egy példányával együtt – a letartóztatás határidejének lejárta előtt legalább tíz nappal köteles megküldeni a katonai ügyésznek. Az előterjesztéshez mellékelni kell a még végrehajtásra váró nyomozási cselekmények tervét is.

(5) Ha a hivatásos állomány tagjával szemben a bíróság a Be. 138/A. §-a alapján távoltartást rendel el, a parancsnok megteszi a szükséges intézkedéseket a végrehajtás biztosítására.

17. §

A hivatásos állomány tagjának a nyomozás során elrendelt őrizetét rendőrségi fogdában kell végrehajtani.

18. §

(1) Az elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetetlenné tételének elrendelésére a parancsnok tesz előterjesztést a katonai ügyészhez.

(2) Az elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetetlenné tétele indítványozása iránti előterjesztésnek tartalmaznia kell:

- a) az eljáró katonai nyomozó hatóság megnevezését, az ügyirat számát,
 - b) a bűncselekménynek a Büntető Törvénykönyvről szóló törvény szerinti megjelölését,
 - c) a bűncselekmény történeti tényállását,
 - d) a bűncselekmény gyanúját, illetve az elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetetlenné tétele feltételeinek fennállását alátámasztó bizonyítékokat,
 - e) javaslatot a Be. 158/B. § (4) bekezdés a) pontja szerinti elektronikus adat ideiglenes eltávolításának indítványozására,
 - f) az elektronikus adat forrásának azonosítására szolgáló adatként:
 - fa) IP címet ipv4 vagy ipv6 szabvány szerint és alhálózati maszkot,
 - fb) domain nevet,
 - fc) URL címet,
 - fd) portszámot,
 - g) az elektronikus adatot tároló tárhelyszolgáltató nevének és címének, illetve elnevezésének és székhelyének, telephelyének vagy fióktelepének, a cégjegyzék- vagy egyéb nyilvántartási számának, továbbá a képviselőre jogosult nevének és címének a megjelölését.
- (3) A (2) bekezdés g) pontja esetében, ha a tárhelyszolgáltató külföldi, a székhely szerinti államban működő nyilvántartás adatait szükséges beszerezni.
- (4) Ha a domain név alatt található elektronikus adatok teljes körére fennállnak a hozzáférhetetlenné tétel elrendelésének feltételei, az előterjesztés az erre való utalást is tartalmazza.
- (5) Ha az elektronikus hírközlő hálózat útján közzétett elektronikus adat forrásának azonosításra szolgáló adatok megállapítása különleges szakismeretet igényel, szaktanácsadót kell alkalmazni.
- (6) Ha az elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetetlenné tételének további fenntartása már nem indokolt, vagy ha a nyomozást a parancsnok megszüntette – kivéve, ha a Be. 569. §-a szerinti eljárás lefolytatásának van helye –, haladéktalanul előterjesztést kell tenni a katonai ügyészhez a kényszerintézkedés megszüntetése és az elektronikus adat visszaállítása iránt. Az előterjesztés megtételére a parancsnok jogosult. Az előterjesztés tartalmára a (2) bekezdésben foglaltakat értelemszerűen alkalmazni kell.
- (7) E § alkalmazásában
1. *domain név*: az internet egy meghatározott részét, tartományát egyedileg leíró megnevezés,
 2. *elektronikus adat*: a hozzáférést biztosító elektronikus hírközlési szolgáltatók által az elektronikus hírközlő hálózat útján közzétett olyan adat, amely egyedi azonosítók, mint az IP cím és URL cím, domain név és portszám alapján beazonosítható,
 3. *IP cím*: egyedi hálózati azonosító, amely a hozzátartozó alhálózati maszkkal együtt meghatározza, hogy mely hálózati címen érhető el az elektronikus adat,
 4. *portszám*: a TCP/IP és az UDP, illetve az SCTP protokollokban az adott célszerveren a logikai csatlakozást meghatározó jelzőszám, valamint
 5. *URL cím*: egységes erőforrás azonosító, amely egyetlen címben foglalja össze az interneten megtalálható elektronikus adat azonosításához szükséges legfontosabb információkat, mint a protokoll, a domain név vagy IP cím, a portszám és az elérési út a célszerveren.

19. §

- (1) A nyomozás során hozott határozat elleni panaszt, valamint a katonai nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása miatt bejelentett panaszt – amennyiben annak három napon belül nem ad helyt – a parancsnok a nyomozás során keletkezett iratokkal, valamint a panasszal kapcsolatos nyilatkozatával együtt küldi meg a katonai ügyésznek.
- (2) A terheltnek vagy más érdekeltnek a nyomozás során szóban tett panaszát írásba kell foglalni.

20. §

(1) A nyomozás befejezését követően a parancsnok az eljárás során keletkezett iratok két példányát a nyomozás határidejének lejártá előtt, de legkésőbb a nyomozás befejezését követő három napon belül megküldi a katonai ügyésznek, az iratok harmadik példányát pedig irattárazza.

(2) A nyomozási iratok részeként továbbítani kell

a) a bűnügyi nyilvántartás terheltre vonatkozó értesítését,

b) a terhelt minősítését, a dicséreteiről és fenyítéseiről szóló okmányok másolatát,

c) az illetmény-számfejtést végző szervnek a terhelt illetményéről szóló igazolását, továbbá

d) a bűnjeljegyzéket és a bűnügyi költségjegyzéket.

(3) A bűnjelet a nyomozási iratokkal együtt kell megküldeni. Ha a bűnjel csatolása – annak jellegénél fogva – nem lehetséges vagy más fontos ok azt indokolja, a bűnjelnek a bűncselekménnyel kapcsolatos egyedi tulajdonságait rögzítő iratot vagy fényképet kell a nyomozási iratokhoz csatolni.

21. §

Ha a parancsnok az általános megelőzés, a katonai rend és fegyelem megszilárdítása érdekében indokoltnak tartja, hogy a bíróság a tárgyalást a Be. 278. § (2) bekezdése alapján ne a bíróság hivatalos helyiségében, hanem a rendvédelmi szerv hivatalos helyiségében tartsa meg, ennek indítványozására a katonai ügyésznek javaslatot tesz.

22. §

A parancsnoki nyomozás során a sajtó részére a parancsnok adhat tájékoztatást.

5. Záró rendelkezések

23. §

Ez a rendelet a terrorizmus elleni fellépéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2016. évi ... törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.

Dr. Pintér Sándor
belügyminiszter

Egyetérttek:

Dr. Trócsányi László
igazságügyi miniszter

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A terrorizmus elleni fellépéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2016. évi ... törvény hatálybalépése nyomán létrejön a Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központ (TIBEK), amely a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvényben újonnan nevesített önálló polgári nemzetbiztonsági szolgálatként kezdi meg működését.

A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok katonai nyomozói hatásköre gyakorlásának rendjét pillanatnyilag az Alkotmányvédelmi Hivatal és a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat katonai nyomozó hatóságairól és a bűncselekmények parancsnoki nyomozásáról szóló 31/2013. (VI. 28.) BM rendelet állapítja meg, amely jogszabály hatályát ugyanakkor a jogalkotó – általános jogpolitikai megfontolások alapján – nem kívánja kiterjeszteni az újonnan létrejövő titkosszolgálati szervre, a szabályozás koherenciájának megteremtéséről, illetve fenntartásáról ezért a szóbanforgó szervezet tekintetében a tárgykört szabályozó önálló norma megalkotása és kiadása útján szükséges gondoskodni.

A mindeme előzményekre figyelemmel megalkotandó újabb norma a TIBEK-re nézve is a 31/2013. (VI. 28.) BM rendeletben foglalttal megegyező tartalmú szabályozást kíván bevezetni.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A TIBEK-et megillető katonai nyomozó hatósági hatáskört gyakorolni jogosult illetékes parancsnokként e titkosszolgálati szerv esetében is a főigazgató kerül kijelölésre. A főigazgató ezen hatáskörét vagy személyesen vagy a nyomozótiszt útján gyakorolja.

A Hiba! A hivatkozási forrás nem található.. és a Hiba! A hivatkozási forrás nem található.. §-hoz

E rendelkezések azon esetköröket határozzák meg, amikor a parancsnoki nyomozás lefolytatására jogosult parancsnok a nyomozás iratait a katonai ügyészhez köteles felterjeszteni.

A Hiba! A hivatkozási forrás nem található.. §-hoz

A nyomozás lefolytatására az a parancsnok illetékes, akinek a szolgálati alárendeltségébe a tehelt a büntetőeljárás megindításakor tartozik.

Az Hiba! A hivatkozási forrás nem található.-Hiba! A hivatkozási forrás nem található.. §-hoz

E szakaszok a nyomozótisztekre, így mindenekelőtt a kijelölésükre, a megbízásukra, továbbá a képzésükre vonatkozó szabályokat hivatottak rögzíteni.

Tekintettel arra, hogy a katonai nyomozó hatóság nem képezi részét az ügyészi szervezetnek, a nyomozótiszt parancsnok általi megbízásához az ügyészség beleegyezése nem szükséges.

A Hiba! A hivatkozási forrás nem található.. §-hoz

E rendelkezés a katonai büntetőeljárás parancsnoki nyomozása során a kizárólagos parancsnoki hatáskörbe utalt jogosítványokat hivatott tételesen meghatározni, amelyek gyakorlása szempontjából közömbös, hogy a parancsnok a nyomozást nem személyesen, avagy a nyomozótiszt útján végzi-e. A tárgykör illetén szabályozása természetesen nem jelenti a büntetőeljárás törvényi szabályai szerint ügyészi hatáskörbe utalt jogosítványok elvonását, a nyomozó hatóság döntési jogosultságának rendeletbeli szabályozása ezért nem jár az ügyészt megillető döntési jogosítványok egyidejű korlátozásával.

A rendeleti szabályozás értelmében továbbá az ügyészség vagy a bíróság hatáskörébe tartozó eljárási cselekmények szükségességének felmerülése esetén a parancsnok – indokolt előterjesztésben – tájékoztatni jogosult az ügyészséget.

A Hiba! A hivatkozási forrás nem található.-12. §-hoz

A parancsnok és a katonai ügyész közötti kapcsolattartás részletszabályait megállapító rendelkezések.

A Hiba! A hivatkozási forrás nem található.-Hiba! A hivatkozási forrás nem található.. §-hoz

A parancsnoki nyomozás további részletszabályait rögzítő előírások.

A Hiba! A hivatkozási forrás nem található.-18. §-hoz

A hivatásos állomány tagjával szemben alkalmazható kényszerintézkedésekre, így az őrizetbe vételre, valamint a parancsnok hatáskörébe nem tartozó kényszerintézkedések elrendelésének vagy megszüntetésének kezdeményezésére vonatkozó rendelkezéseket megállapító szabályozás.

A 19. §-hoz

E szakasz a jogorvoslattal kapcsolatos rendelkezéseket tartalmazza.

A 20. §-hoz

A nyomozási iratoknak a nyomozás befejezését követően a katonai ügyészhez történő továbbítására vonatkozó rendszabályokat meghatározó, valamint a nyomozási iratok részeként feltétlenül továbbítandó speciális iratokat (a terhelt illetményéről szóló igazolás, a terhelt minősítése stb.) kijelölő rendelkezések.

A 21. §-hoz

A tárgyalásnak a bíróság hivatalos helyisége helyett más helyszínen – a rendvédelmi szerv hivatalos helyiségében – történő megtartását lehetővé tevő előírás, amelynek értelmében az eltérő helyszín kijelölését a parancsnok is indítványozhatja az ügyésznél.

A 22. §-hoz

A nyilvánosság tájékoztatására jogosultak kijelölésére irányuló rendelkezés.

A 23. §-hoz

A Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központ katonai nyomozó hatósági hatáskörének gyakorlásáról és a bűncselekmények parancsnoki nyomozásáról szóló miniszteri rendelet hatálybalépésének időpontja az alapul fekvő – a TIBEK létrejöttét is deklaráló – törvénymódosítások hatálybalépéséhez igazodik.